

BLACK POLITICS

Fekete polgárjogi
küzdelem az USA-ban
1945 után :

Fekete politika Marcus
Garveytől Barack
Obamáig

11. RÉSZ

A REAGENI NEOKONZERVATÍV FORDULATIG

A Black Politics tanulmányorozatban kísérletet teszünk az amerikai fekete politika összefoglalására. A téma könyvtárnyi irodalmára való tekintettel áttekintésünk teljességre nem törekedhet.

Az összeállításban a századforduló civil kezdeményezéseitől Obama elnökké választásáig mutatjuk be a főbb fekete politikai követeléseket, ügyeket, képviselőket, és a rájuk adott intézményi válaszokat. Ez utóbbiak a mindenkori amerikai elnökjelöltek, kormányzók kampányait, a közpolitikai javaslatokat, és jogi lépéseket jelenti.

Ezen kívül az elemzések kiegészülnek társadalom és intézménytörténeti adatokkal, illetve néhány kampány, így az 1960-as Robert Kennedy, Jesse Jackson 1984-es és Barack Obama 2008-as elnökválasztási kampányainak részletes bemutatásával.

Kiinduló hipotézisünk, hogy Obama sikere nem választható el az őt megelőző történelmi eseményektől, így a déli rasszista Jim Crow rendszer felbomlásától, az 1930-as évek fekete közösségi kezdeményezéseitől, vagy a politikai szocializációban fontos szerepet játszó egyház kampány-tevékenységétől.

Szükségesnek érezzük azt is bemutatni, hogy voltaképpen nem létezik egységes fekete identitás, hanem egy koronként és társadalmanként nagyon is különböző társadalmi konstrukcióról van szó, amelynek létezik egy külvilág számára létrehozott változata, és sok, alternatív fekete identitás is. Ezen kívül figyelmet fordítunk a fekete politikusok médiabeli reprezentációjára is.

Az elemzések nyitva hagyják azt a kérdést, hogy vajon létezik-e hosszú távon önálló, a két nagy párton kívül egy harmadik politikai erő, amely kifejezetten a fekete szavazók képviseletére jött létre. Ha igen, akkor ez feltehetően beleillik többi rendszerellenes, a két nagy párt politikájával elégedetlen protest politikai tömörülésekbe..

A kiadó bízik abban, hogy a téma tanulmányozása akár a magyar etnikai kisebbségi kérdések megoldásához és integrációs formák kidolgozásához is ötleteket, mintákat nyújthat.

11. rész

A Voting Rights Act megszületésétől a Ronald Reagan-i neokonzervatív fordulatig

A Voting Rights Act hatályba lépése után tűnt fel Carl Stokes (1927-1996), az első fekete politikusok egyike, aki polgármesteri kampánya során elsősorban a fekete szavazókat kívánta megszólítani.

Carl Stokest 1967-ben választották meg Cleveland első fekete polgármesterévé. A demokrata Stokes etnikailag semleges kampányt folytatott, és a középosztálybeli fehéreket és feketéket kívánta megszólítani. Különösen nagy hangsúlyt helyezett - mintegy a mérleg nyelveként - a fehér szavazókra azokban a választókerzetekben, ahol a feketék kisebbségben voltak.

Az 1968-as kampányban a republikánus Richard Nixon (1913-1994) főleg a déli fehér konzervatív és fundamentalista szavazókat kívánta megszólítani, ugyanakkor nem tagadta a deszegráció szükségességét és a polgárjogi mozgalom eddig elért eredményeit. A déli kampány során az ellenállás kulturális szimbólumait használta fel, és Thurmond szenátorral kívánt azonosulni.

A *Republican National Convent* nyitónapján találkozott a déli delegáltakkal és megértéséről biztosította őket a faji kérdés kapcsán. Nem meglepő, hogy csak a fekete szavazóknak kevesebb, mint egytizedét sikerült megszólítania, ami komoly visszaesét jelent az 1960-hoz képest, amikor még az egyharmaduk szavazott rá.

George Wallace ebben a kampányban jóval mérsékeltebb hangot ütött meg, és « csak » burkolt rasszista üzeneteket küldött a választók felé. Kommunikációjának lényege az volt, hogy a feketékre csak utalt a beszédeiben, és a szegregáció megszüntetésese következtében előállt társadalmi helyzet áldozatainak a fehéreket tüntette fel.

Vagyis ők azok, akik nem választhatnak szabadon iskolát a gyerekeiknek, és nem adhatják el tetszésük szerint a házukat annak, akinek szeretnék. Ezenkívül szó volt még a szabadon kószáló bűnözőkről, akikről egy parkban vagy az utcán sincs biztonságban az átlagember. Wallace mindezt az olyan amerikai értékek védelme érdekében kívánta előadni, mint például az individuum szabadsága, az otthon védelme az állami zaklatástól.

Ezek az amerikai közgondolkodás alappilléreit jelentik, és természetesen rájátszott a választóknak a bűnözéstől, az emelkedő kriminális cselekmények számától való félelmére is.

A déli fehér konzervatív és fundamentalista szavazók megértették a kampányüzeneteket, és Wallace az egyik legsikeresebb harmadik párti kampányt érte el Theodore Roosevelttől (1921). A szavazatok kétharmadát szerezte meg Délen [1], mert őt államban nyert. Délen a fehér szavazatok kétharmadát megnyerte, és összesen 46 elektori szavazatot szerzett. 1972-ben visszatért a Demokrata Pártba és szándékában állt elnökjelöltként indulni. Több primaryt megnyert Északon és Délen.

Ám az 1972 május 15-én Laurelben (Maryland) tartott kampánygyűlésen Arthur Bremer 38-as pisztolyából kilőtt három lövedék a gerincoszlopába fúródott, és Wallace három másik munkatársa is megsérült. A merénylet - annak ellenére, hogy Wallace közvéleménykutatási adatok alapján nagy népszerűségnek örvendett, - nem politikai indítatású volt. Bremert - aki valószínűleg pszichopátiás eset volt -, kizárólag a hírnév motiválta a tett elkövetése során, és naplója tanulsága szerint korábban Nixon ellen is merényletet készült elkövetni. Wallace a merénylet után megnyerte a primaryt Marylandban és Michiganban, majd július 11-én toloszékából intézett beszédet a Demokratic National Convention Miamiában tartott ülésén.

Különös paradoxon, de kórházi lábadozása alatt látogatta meg Shirley Chisholm (1924-2005), aki (1968-tól) a 70-es évek elején az egyetlen fekete női kongresszusi képviselő (Bedford Stuyvesant, Brooklyn) volt, valamint Demokrata elnökjelölt 1972-ben.

A kampánya látványosan a fekete szavazók megszólítására épített, többek között azzal a két stratégiai elképzeléssel, hogy csak fekete tagokat kívánt delegálni a *Democratic Conventionre*, és hogy minden állam és város indítson egy fekete jelöltet. Chisholm nem vett részt az 1972-es washingtoni *primaryn*. Helyette Rev. Walter Faulroy („A város Fia”) indult, akit esélyesebbnek tartottak, és világosabb üzeneteket tudott megfogalmazni. Chisholm kihívója, a szintén fekete republikánus Julian Bond, az NAACP tagja volt.

Összesen 95 ezer dollárt gyűjtött a kampány során, a kampány összköltsége viszont elérte a 300 ezer dollárt, tehát Chisholm a politikai kockázatok mellett jelentős kölcsönt vett fel a kampány finanszírozására. Azzal, hogy a republikánus jelöltet az NAACP is támogatta, egyértelművé vált, hogy a fekete szervezetek vezetői egy férfi jelölt mellett teszik le voksukat.

A fekete nő politikai szerepvállalása egyszerre jelentett kihívást az amerikai társadalom szexista attitűdjére és a fekete politikai képviselőlet férfiakkal uralta világára.

Chisholm több demokrata elnöki *primaryn* jól eredményt ért el [2] és a '72-es Demokrata Nemzeti Konvencióra összesen 430 ezer szavazatot gyűjtött. Bár kampányát alacsony költségvetéssel, ráadásul későn kezdi el, az előzetes közvéleménykutatási adatok szerint 73%-os népszerűségnek örvendett a fekete szavazók között. Ezzel szemben a fehérek között csak 42,2%-os a támogatottságot élvezett [3].

A 151 tagú *primaryn*, amely ekkor 67 fekete képviselőt számlált, 28 delegált szavazatát kapta meg [4]. Választási kudarcának fő oka, hogy annak ellenére, hogy a fekete szavazók között volt népszerű, a fekete politikusok nem támogatták. Ők ugyanis szívesebben láttak volna egy férfi elnökjelöltet. A fekete civil szervezeteket, közösségi intézményeket sem sikerült mobilizálni.

Szintén a 70-es évek elején tűnt fel Andrew Young (1932-), aki Atlantában (Georgia) Demokrata politikusként 1970-ben indult a Kongresszusi jelölésért. De kudarcot vallott, főleg a fehér protest szavazatok nagy száma miatt, akik nem politikai elképzelései, hanem a személye ellen szavaztak. A fekete szavazók viszont nagy számban járultak az urnákhoz.

Elképzelhető, hogy hatott a V. O Key által kidolgozott úgynevezett fekete fenyegetés teória [5]. A teória szerint a magas fekete lakossági koncentráció fenyegetheti a fehérek által fenntartott társadalmi kontrollt a többségi feketék felett, melyre a fehér választó polgárok tiltakozással reagálnak. Véleményünk szerint Young esetében ez a fenyegettség érzés - ha egyáltalán volt ilyen - a fehér szavazók részéről nem közvetlenül jelentkezett, hanem áttételesen, a politikai rendszerben megjelenő fekete képviselőre adott válaszként.

Key elméletének léteznek cáfolói (Sadew, 1996, De Lorenzo, 1997) [6]. Az általuk képviselt társadalmi integráció elméletében azt állították, hogy a többségében feketék által lakott környék a fehér szavazókat arra ösztönözheti, hogy szavazzanak a választókerületben induló fekete jelöltre. A magyarázat erre az lehet, hogy a fehér és fekete szomszédok egymással történő mindennapos társadalmi interakciója növeli az esélyt a politikai kérdésekben való véleménycserére, egymás álláspontjának megismerésére, a környék ügyeiben a konszenzus kialakítására, és akár lehetőség teremtődhet egymás politikai attitűdjeinek átvételére is.

Richard Nixon a '72-es kampányban támogatta a fekete vállalkozások támogatásának koncepcióját, ennek koordinálására az *Office of Minority of Business Enterprise* szolgált. Ezen kívül Nixon a megválasztása után számos fekete politikai tisztségviselőt nevezett ki. A cél az együttműködő partneri

hálózat kialakítása volt a kormányzat és fekete civil szervezetek között. Ezen a hálózaton lehetett a különböző szakpolitikai kérdéseket megvitatni és a törvényjavaslatokat véleményeztetni. A témák széles spektrumot öleltek fel a városi problémáktól a vallási-morális kérdésekig.

Azonban ebben az évben újabb előrelépés történt a polgárjogok terén, hiszen a *Civil Rights Act* hatálya mostantól a szakszervezetekre, a munkaközvetítőkre és a magánszférára is kiterjedt.

Az 1971-72-es évben a Fehér Ház Igazságügyi Bizottsága által lefolytatott vizsgálat szerint Délen, Mississippi állam 26 megyéjében, az Igazságügyi Minisztérium nem követte nyomon kellő alaposággal a választói regisztrálást, ezért a választáson alacsony volt a fekete választói részvétel [7].

Az *Education and Defence Fund for Racial Equality* vezetője a megyében a következő alkategóriákat állapította meg a fekete szavazók választójogának gyakorlásával kapcsolatban:

- Nincs részvétel, mert törvényileg tilos a szavazás, vagy alacsony részvétel miatt érvénytelen,
- Korlátozott részvétel, ami minimális választói aktivitást feltételez,
- Közepes részvétel, ami a választók több mint a felének urnához járulását jelenti, és fekete választott tisztségviselők vannak,
- Teljes részvétel, ami jelentős számú megválasztott fekete tisztségviselőt takar, és sok fekete szavazó járul az urnákhoz. A választói részvétel földrajzi adottságok szerint is kategorizálható, a külvárosi vagy vidéki területeken alacsony, a közepes városokban teljes a részvétel, a nagyvárosokban pedig mérsékelt.

Ennek ellenére Délen is érzékelhetővé kezdett válni a Voting Rights hatálya, mert 1969-ben a kétezer lakosú Fayette város Mississippiben, melyet fekete polgármester és öt fekete önkormányzati képviselő irányított, 400 ezer dolláros támogatást kapott. E támogatásból vízvezeték, szennyvíztisztító berendezéseket, úthálózatot, közösségi és egészségügyi intézményeket és ipari-mezőgazdasági struktúrát építettek ki. Utóbbi 300 új munkahelyet is jelentett a korábban az állam egyik legszegényebb megyéjében. Emellett a rendőrség és az iskolahálózat fejlesztése is megtörtént, a költségeket nagy részét a Ford Alapítvány fedezte.

Ugyanebben az évben (1969) Alabamában, Greene Countyban, szintén fekete polgármester nyert, aki az Official Economic Opportunity révén kapott támogatásból a szakképzést, az egészségügyi szolgáltatások színvonalát fejlesztette. A *Department of Health Education and Welfare* 150 ezer

dolláros alapjából főleg az alsótagozatos oktatás került fejlesztésre. De sor került ötven alacsony komfortfokozatú ház felújítására, vízvezetékrendszer kiépítésére, két gyár beindítására és egy lakóház minőség ellenőrző hivatal is megkezdte működését. 1970-ben fekete sheriffet választottak a megye élére. A polgármesteri hivatal többször igénybe vette az *Alabama Center For Black Elected Officials* tanácsait, illetve a *Joint Center for Political Studies* (Washington) pályázatíró tréningjeit, kormányzati források megszerzése érdekében.

William Waller lett az első fekete polgármester az államban, aki a kormányzati tanácsadó tisztségét is betöltötte egyben. Edwards kormányzó (Louisiana) fontos állami tisztségekbe fekete tisztségviselőket nevezett ki, többek között az *Intergovernmental Relations and Human Relations* élére is két fekete vezető tisztségviselő került. Az elképzelés hátterében az áll, hogy fekete tisztségviselőkkel való fehér társadalmi kontaktus révén növekszik a feketék társadalmi láthatósága, és róluk valós kép alakul ki a társadalom többi tagjában, amely a feketékkel szembeni előítéleteket is csökkentheti. Sőt a választások alkalmával a mérleg nyelvét is jelentik a demokraták és republikánusok között.

A déli államok közül Virginia az elsők között iktatta törvénybe az ingatlan-kereskedelem terén a diszkrimináció tilalmát.

Tuskegee-ben (Alabamában) - ahol a Tuskegee Institute is működik - 1966 után fekete képviselők alkották a városi tanácsban a többséget, így több száz, többségében feketék lakta, alacsony komfortfokozatú épület újult meg és ezzel párhuzamosan a szennyvíztisztítóberendezés is kiépült.

Richmondban (Virginia) 1977 júliusában először választottak meg fekete polgármestert - Henry Marsh személyében - és többségi fekete önkormányzatot. Marsh 5:4 arányban nyert a szintén fekete Ray West ellen, aki 1982-ben váltotta fel a polgármesteri székben [8].

A 70-es évek végén kezdte politikai pályafutását Chisholm után a másik jelentős fekete női politikus, Carol Mosley Braun (1947-), aki 1978-88 között az illinois-i parlament tagja volt, majd 1988-ban az első feketeként a Cook megyei közjegyzői tisztségét töltötte be.

Első jelentősebb politikai sikere 1992-ben illinois-i szenátusi választásokon érte, amikor legyőzte a Republikánus Alan Dixont. Az állami szenátus első fekete női tagjaként a demokrata Mosleynak egy sor fajsúlyos, fontos állami szintű politikai kérdésben (az oktatás, egészségügy, lakáspolitikai, szociálpolitika területén) kellett szakmai rátermettségét bizonyítania. Sőt, a szenátusi munkában megtanulta a fehér

szavazókat megszólítani, és a politikai érdekképviselő működését alaposan megismerni.

Az adott állam képviselője egyaránt rendelkezik politikai és szimbolikus funkcióval. Politikai értelemben egy adott állam elnöke, szenátusi képviselője jó eséllyel jelöltheti magát a következő ciklusban az USA elnökének vagy elnökhelyettesének hivatalára. Egy fekete jelölnél a magas állami tisztségnek szimbolikus üzenete van a fekete közösség számára, ami a fekete esélyegyenlőség megvalósulását és annak hosszútávú biztosítását jelenti az államélet csúcspontján. Ráadásul a magas állami pozíció arra is alkalmas, hogy a feketékkel szembeni társadalmi sztereotípiákat is csökkentse.

Továbbá, egy sikeres állami kampány eleve megnöveli egy szövetségi kampány sikerének az esélyét, mert lélektanilag azt üzeni a szavazóknak, hogy a helyi szinten jól teljesített jelölt magasabb politikai pozíció betöltésére is alkalmas.

Mosleynak két választói igénynek kellett egyszerre megfelelnie: egyrészt a fehér szavazók előtt bizonyítania kellett, hogy kellő mértékű szakértelemmel rendelkezik és képes felelős, döntéseket hozni olyan kérdésekben, amelyek bőrszíntől függetlenül az állam minden lakójának életére befolyással vannak, másrészt a fekete szavazók igényeire is tekintettel kellett lennie, különösen a jóléti politikákkal kapcsolatban vagy az ő részükre biztosított állami állások tekintetében.

A nagyszámú fekete állami alkalmazott a későbbi kampányokban stabil szavazóbázisnak bizonyult, amelyet Mosley főleg diszkrimináció ellenes jogszabályok meghozatalával, esélyegyenlőséget biztosító programokkal és állami szerződésekkel nyert meg magának.

Demokrata elnökjelöltként 2003-ban indult, bár a fekete közösségben kevésbé volt ismert, de mivel Illionis igazságügyminiszterének asszisztense volt, így széleskörű kormányzati tapasztalatokkal rendelkezett, emellett hat évet dolgozott a szenátusban, és korábban Új Zéland nagykövete-ként is szolgált.

A kampányban előnyére vált, hogy ellenzi az iraki háborút, mert ez gyors ismertséget hozott a 63%-ban háborúellenes [9] fekete szavazók körében. Ugyanakkor jóval nagyobb médiafigyelem is követte nyomon a kampányát, mint korábban, amikor főként olyan fekete jelöltekről volt szó, akik kisebb pártok képviselőjeként indultak.

Ráadásul a média sokkal inkább hangsúlyozza vagy számon kéri a fekete jelöltől a szakmai kompetenciákat, kormányzati tapasztalatot, mint egy fehértől, annak ellenére, hogy a fehér jelölt sem feltétlenül rendelkezik kormányzati tapasztalattal. Tehát a fekete jelöltnek nem egyszerűen jónak,

hanem a legjobbnak kell lennie, hogy demonstrálhassa szinte önnön magasabb rendűségének bizonyításával, hogy nemcsak alkalmas egy politikai ideológia politikai reprezentációjára, hanem egy adott állam, város fehér közösségének érdekeit is képes magas fokon képviselni.

Ennek ellenére gyakran előfordul, hogy fehér jelöltet kormányzati tapasztalat nélkül is megválasztanak szenátornak, és a fekete jelöltek sem mindig rendelkeznek a szükséges kompetenciával. A média azonban pont ezeket a képességeket hangsúlyozza leginkább, mintegy felnagyítva a jelentőségüket. Az adott szakpolitikában való jártasság vagy a kormányzati múlt különösen a fekete jelölt esetén számít versengő előnynek, mert így elkerülheti, hogy a fehér választók egy része, vagy a másik jelölt azzal vádolhassa, hogy a fekete etnikai háttérére és nem a politikai képességéigire alapozva kíván sikert elérni.

A kampányhoz demokrata jelöltként csatlakozott Al Sharpton pünkösdista pap, a *National Action Network* megalapítója. Így Moseleynek a saját pártján belül is meg kellett küzdenie egy másik jelölttel, aki ráadásul szintén fekete volt. Sharpton a Brookly Collegeban tanult, bár diplomát nem szerzett. Szenátusi jelölt volt 1992-ben és 1994-ben New Yorkban. Pár évvel később 1997-ben a New York-i polgármesteri címért is indult.

Mivel az államon kívül kevésbé ismert, és nem fordított nagy hangsúlyt ismertsége növelésére, a 2004-es elnökválasztási kampányban így sorozatosan veszített több államban is, így Dél-Karolinában, Iowában, New Hampshireben. A demokrata *primary*n Howard Deannel szemben Washington DC-ben is veszített, csak 27 delegátusi helyet nyert, ezért úgy döntött, hogy visszalép a jelöltségtől és márciusban csatlakozott John Kerry kampányához. Kampányaiban a fekete közösséget kívánta megszólítani és saját fekete etnikai származását is kevésbé hangsúlyozza.

Al Sharpton személye nagymértékben megosztotta a szavazókat, és Sharpton kínos magyarázkodásra kényszerült, amikor kiderült, hogy idős édesanyja otthoni ápolását a *Medicaid* költségeként kívánta elszámolni. Holott a *Medicaid* kifejezetten alacsony jövedelmű amerikaiaknak és letelepedési engedéllyel rendelkező külföldiek számára szóló egészségügyi támogatási forma. Egyértelművé vált, hogy Sharpton jogosulatlanul vette igénybe ezt a szolgáltatást. Továbbá diplomáciai bonyodalmat okozott azzal, hogy az USA által hivatalosan el nem ismert Nigéria diktátorával találkozott.

A kampánypénzek problémás elszámolása mellett egy 80-as évekbeli kínos jogi per is beárnyékolta Sharpton kampányát. A Brewley ügy kapcsán 1987-

ben indított jogi pert Sharpton, s mint felperes, elvesztette. A bíróság 345 ezer dollárnyi kártérítésből a ráeső 65 ezer dollár megfizetésére kötelezte. Ezt egy fehér nyomozó részére kellett kifizetnie, akit Tawana Brawley megerőszakolásával [10] vádolt.

Szintén kellemetlen pereceket okozott a stábjának az a tény, hogy Sharpton a 80-as években az FBI-nak is dolgozott, amit egy '83-as videofelvétel is tanúsított, amelyen egy FBI ügynökkel egy kokainszállítmány sorsáról beszélgetett.

Mosleyt több szervezet is támogatta, többek között a *National Organization of Women* és a *National Women's Political Caucus*. Ennek ellenére a fekete szavazók többsége Sharptont támogatta. A különböző politikai akciócsoportok révén Sharpton a kampány során több mint 611 ezer dollárt gyűjtött össze és százezer dollárnyi szövetségi támogatáshoz jut, összes kiadása több mint 885 ezer dollár, míg Braun csak 250 ezer dollárt gyűjtött, összköltsége több mint 627 ezer dollár volt [11].

A nem hivatalos *primary* 2004. január 13-án Washington DC-ben volt, ahol több jelölt, így Joseph Liebermann, P. Kerry, Richard Gephardt jelölt meg sem jelent. A gyűlésen Braun 11%-os támogatottságot szerzett, míg Sharpton fölényesen vezetett a maga 34 %-ával [12]. Két nappal később, január 15-én, Mosley úgy döntött, hogy nem folytatja a kampányt és visszalépett a jelöltségtől.

A Republikánus Párt szellemi arculatának formálói a 70-es évek második felétől és a 80-as években a kisebbségekkel és a feketékkel kapcsolatban úgy vélték, hogy a kormány túl bőkezű volt velük szemben, és túl könnyen kapnak meg sok állami, főleg szociális kedvezményt. Ráadásul azok jelentős része nélkül is boldogulhatnának, sőt, bizonyos szociális juttatásokkal vissza is éltek. Úgy vélték, hogy a kisebbségek ezt ajándéknak fogják fel, amiért nekik maguknak semmit sem kell tenniük. Ráadásul - mivel a diszkrimináció törvényileg tiltott - a lehetőségek mindenki előtt nyitva állnak, így már segítség nélkül is boldogulhatnának, és nincs szükség speciális, esélyegyenlőségi és felzárkóztató programokra.

A társadalomkritika kiegészült moralizáló tartalommal is, amelyben a szegénységet, mint rossz életviteli és közösségi működési zavart jellemezték: A szegénységet olyan deviáns társadalmi jelenségek kísérik, mint a prostitúció, az alkoholizmus, a droghasználat, a fiatalkori bűnözés. Összességében ezt úgynevezett « társadalmi potyautas » jelenségként határozták meg, amikor a potyautasok, vagyis a szegények csak használják a jóléti szolgáltatásokat, de nem fizetnek értük. A hagyományos értékek

között szereplő család témája gyakori kampányelem volt a 70-es években, amit jól mutat, hogy az 1976-os demokrata kampányban Jimmy Carter is önálló konferenciát szánt a család témájának, amelyre azonban csak '80-ban került sor a Fehér Házban. A rendezvény konklúziója az volt, hogy minden családi forma egyenlő.

A témára a civil szervezetek is reagáltak, annak ellenére, hogy a fekete közösségen belül a legnagyobb az egyedülálló anyák aránya. Ezek a kezdeményezések mindenki számára nyitottak voltak. A kampány évében indult a *Planned Parenthood* nevű program az *Allen Guttmacher Institute* kezdeményezésével. 11 millió amerikai tizenéves számára kívánt szociális munka keretében segítséget nyújtani. Két évvel később indult a Joseph Califano vezette *Adolescent Health Service and Pregnancy Prevention and Care Act*, mely tizenéves terhesekkel és anyákkal végzett szociális munkát.

A téma fontosságát már Marian Wright Eckelman is felismerte, aki 1973-ban létrehozta kifejezetten a gettóban élő családokkal végzendő szociális munka érdekében a *Children Defence Fund*-ot. Úgy vélte, hogy a gettó-életmód nem eredeti társadalmi képződmény, hanem természetes következménye egy szétesett és szervezetlen közösségnek.

A Republikánus elméletalkotók úgy gondolják mind a mai napig, hogy az individualizmus túlzott mértékben veszélyes lehet társadalmi szinten, mivel rombolhatja a társadalmi szolidaritást és szembe mehet a közösségi célokkal. A csökkentett, minimális kormányzat célja az egyének jogainak előmozdítása, vagyis az élet, a szabadság, és a tulajdon szabadságának védelme. Továbbá a lehetőségek, a társadalmi verseny kereteinek biztosítása, amelyben a legrátermettebbek érnek el sikereket és töltik be a nekik méltán megérdemelt társadalmi pozíciót.

Ezen kívül foglalkoztak úgynevezett morális kérdésekkel, úgymint az abortuszhoz való hozzáférés lehetőségének szigorítása, bizonyos, különlegesen kegyetlen vagy visszaeső bűnelkövetések esetén a halálbüntetés visszaállítása, az AIDS betegek szövetségi költségvetésből történő kezelése. Ez különösen a 80-as években szerepelt követelésként. Felléptek még az iskolai imádkozás engedélyezéséért és a melegek házassághoz való jogának megakadályozásáért.

A republikánus kampánystratégia részét képezi a gazdaság és a külpolitika szintjén az importcsökkentés, a hazai munkahelyek védelme, az erős nemzetbiztonság és hadsereg iránti elkötelezettség a Szovjetunióval. Majd a Bush korszakban a terror elleni háború idején a terrorizmust támogató, főleg s

közeli-keleti iszlám államokkal szembeni fellépés, a Dél-Afrika ellenes szankciók feloldása.

A Reagan megválasztását követő években - a 80-as évek elején - Délen érezhetően erősödött és láthatóbbá vált a Ku Klux Klan jelenléte, amely többek között fehér szavazószállításokat szervezett Alabamában és Georgiában. Tagjai szövetségi állami hivatalokért indultak, tiltakoztak a kötelező iskolai buszosztatás, az *affirmative action* ellen. De folytatták a hagyományos megfélemlítő politikájukat, amelyben egyaránt helyet kaptak a keresztvételek, bombamerényletek és gyilkosságok is.

A klán vezetősége tisztában volt vele, hogy üzenetei a Reagan kormányzat szegény és munkásosztálybeli fehér szavazói között megértő hallgatóságra találnak. Ennek tudatában 1984 elején Bill Wilkinson a Ku Klux Klán *Invisible Empire* frakciójának tagja támogatásáról biztosította Reagant és kifejtette, hogy 'bármikor azt látod, hogy a feketék és az összes kisebbség erősen támadnak ebben az országban egy embert, akkor tudod, hogy ő csakis valami jót tehet a fehér fajért' - és ez ember szerinte nem más, mint maga Reagan [13].

(2012.05.30.)

További részek :

1. A mai fekete identitás az USA-ban
2. Az amerikai fekete politikai kultúra
3. Pillanatkép a mai amerikai fekete társadalomról
4. Harc a a fekete szavazókért: Politikai kommunikáció és kampánystratégiák szövetségi és állami választásokon az USA-ban
5. Az egyház, mint az amerikai fekete közösség méhe
6. Harmadik pártiság = fekete párt?
7. A Jim Crow rendszer kialakulása Délen
8. Az NAACP létrejöttétől Franklin D. Roosevelttől elnökválasztási kampányáig
9. Henry Truman elnökségétől a *Voting Rights Act* törvénybe iktatásáig
10. Az 1960-as amerikai elnökválasztási kampány és az Afrika-kérdés

12. Jesse Jackson Szivárvány Koalíciójától Barack Obama elnökválasztási kampányáig
13. Jesse Jackson 1984-es elnökválasztási kampánya
14. George W. Bush, az « együttérző konzervatív », a republikánusok és a fekete közösség
15. Barack Husszein Obama 2008-as elnökválasztási kampánya
16. Hillary Rodham Clinton 2008-as elnökválasztási kampánya
17. *Affirmative Action*: A pozitív diszkrimináció elmélete és gyakorlata az USA-ban

Jegyzetek

[1] Kinder R. Donald-Lynn M. Sanders: *Divided by Color. Racial Politics and Democratic Ideals*. The University of Chicago Press. Chicago & London, 1996., p. 326.

[2] New Jersey 66,9%, Massachusetts 23%, Florida 14%, Észak-Karolina 9%. Hiv: Haskins James: « Fighting Shirley Chisholm New York Dial Press 1975 », In: McClain, D Paula-Niambi M. Carter-Michael C. Brady: « Gender and Black Presidential Politics: From Chisholm to Mosely Braun », *Journal of Women Politics & Policy*, Vol 27. No 1-2, 2005 pp. 51-68.

[3] Hiv: Miller Arthur H. - Warren E. Miller: « Issues, Candidates and Partisan Divisions in the American Presidential Election ». *British Journal of Political Science*, 5:4, pp. 393-434, In: McClain, D Paula-Niambi M. Carter-Michael C. Brady, *op. cit.*

[4] *Op. cit.*

[5] Hiv: Key, V.O., Jr., 1949, *Southern Politics in State and Nation*. New York: Alfred A. Knopf. In: Byng Michelle D: « Choice, Interest and Black Political Actors: The Dilemmas Of Inclusion », *Sociological Forum*, Vol. 11., No. 1, 1996., p. 75, p. 79.

[6] Liu, Baodong: « The Positive Effect of Black Density on White Crossover Voting: Reconsidering Social Interaction Theory. » *Social Science Quarterly* Vo. 82 No, 3, September 2001, pp. 603-615, p. 609.

[7] Campbell, David - Joe R. Feagin: *Black Politics in the South: A Descriptive Analysis*. *The Journal of Politics*, Vol 37., 1975, pp. 129-59, p. 132.

[8] *Op. cit.*, p. 139.

[9] Gallup Organization : The 2003 Black Post-graduation Among Groups Most Likely to Oppose Irak Invasion. January 30 2003., In: McClain, D Paula-Niambi M. Carter-Michael C. Brady, *op. cit.*

[10] 1987-ben nagy médiafigyelmet keltett és politikai vihart kavart, amikor a 15 éves New York-i fekete lány, Tawana Brawley azt állította, hogy hat fehér férfi - köztük néhány rendőr - megerőszakolta. Azonban 88 októberében a bizonyítékok és a vallomás alapján a bíróság úgy látta, hogy a történet fantázia szüleménye és soha nem történt meg. Ennek ellenére Brawley és családja mind a mai napig kitarat állítása mellett. Al Sharpton még az eset után karolta fel az ügyet, és a vádemelést szorgalmazta az állítólagos elkövetők ellen. Sharptonnak 65 ezer dollárt kellett kifizetni rágalalmazásért, az összeget 2001-ben Earl. G. Graves üzletember és Johnnie L.Cochran fizette ki.

Martha A. Miles - Richard L. Madden : « THE REGION: After the Grand Jury; What Happened to Tawana Brawley's Case - And to Attitudes About Race and Justice », *The New York Times*, October 09, 1988.

[11] Center for Responsive Politics
www.opensecrets.org/presidential/summary.asp?ID=N00004791
(Letöltés: 2009. nov. 20.)

[12] McClain, D Paula-Niambi M. Carter-Michael C. Brady: *op. cit.*, p. 60.

[13] Marable, Manning: *Black American Politics: From The Washington Marches to Jesse Jackson*. London, Verso, 1985., p. 291.

Képek forrása :

Címoldal - <http://preaprez.wordpress.com/>

7. old. - <http://www.islandmix.com>

Schlenker Ádám

- az ELTE Társadalomtudományi Karán tanult politológia és kulturális antropológia szakon, szakdolgozatát az amerikai fekete politikai kultúráról és a mai férfi testképről írta.

- kutatási területei az európai összehasonlító politika, az USA kül- és belpolitikája, a közpolitika és az esélyegyenlőség.

Schlenker.Adam(kukac)gmail(pont)com

Europa Varietas Intézet

1135 Budapest, Szent László út 15. 5. em. 8.
<http://www.europavarietas.org>
info(kukac)europavarietas(pont)org

© Schlenker Ádám
© 2011-2012 Europa Varietas Alapítvány